

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Laugavegi 166
150 Reykjavík

Umhverfisstofnun
Áb. _____
24. maí 2011 10.5.5
Tilv. _____

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 18. maí 2011
Tilvísun: UST20110500128/ksj

Heitavatnsborhola (SK-1) og ný heitavatnspípa á Skarðdal og í Siglufirði

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 17. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum að teknu tilliti til 3. viðauka laga nr. 106/2000 m.s.b. og 11. gr. reglugerðar nr. 1123/2005 um mat á umhverfisáhrifum.

Framkvæmd

Áætluð framkvæmd er þríþætt og skiptist í:

-Borholuhús og gasskilju við virkjun á Skarðdal og stjórnhús í námunda við núverandi hitaveitugeymi ofan þéttbýlisins í Siglufirði. Borholuhús er steipt u.þ.b. 25m² mannvirki, og stjórnhús er u.þ.b. 20 m² mannvirki, einnig steipt. Fyrirhuguð gasskilja er 50 m³ einangraður stálgeymir .

-3.290 m langa niðurgrafna heitavatnspípu, sem liggja mun frá borholunni SK-1 á Skarðdal að stjórnstöðinni ofan þéttbýlisins á Siglufirði og þar inná núverandi lögn frá Skútudal. Lögnin verður af gerðinni DN 150/250 mm foreinangruð stálpípa. Lögnin verður öll niðurgráfin ásamt háspennustreng og ljósleiðara.

-33 kV háspennustreng og ljósleiðara frá borholu að stjórnstöð, sem verður niðurgráfinn ásamt heitavatnslögn.

Tilgangur fyrirhugaðrar framkvæmdar er að afla íbúum í Siglufirði nægilegs heits vatns vegna takmarkaðs magns úr núverandi borholu á Skútudal. Talið er að við gerð Héðinsfjarðarganga hafi rask orðið á jarðhitakerfinu á Skútudal sem orsakar minna streymi heits vatns í núverandi borholur þar.

Fyrirhugað framkvæmdasvæði er á Skarðdal, undir hlíðum Snóks og niður fyrir Stóra-Bola sem er stærsti snjóvarnargarðurinn á svæðinu, og upp fyrir þéttbýlið í Siglufirði að stjórnhúsi

við núverandi hitaveitutank.

Áætlaður framkvæmdatími er fyrirhugaður í ágúst-september 2011

Umhverfisáhrif af gerð heitavatnsborholu (SK-19) og ný heitavatnspípa á Skarðdal og í Siglufirði

Gróðurfar

Í umfjöllun um gróðurfar á framkvæmdasvæðinu kemur fram að hann einkennist af snjóþunganum sem er á svæðinu á veturnum og því sérstæður miðað við gróður víðast hvar á landinu. Einnig kemur fram að í giljum vaxa tegundir eins og burknarnir þúsundblaðarós og skollakambur sem og bláklukkulyng ásamt fjanðafælu, litunarjafna skjaldburkna og lyngjafna.

Þar sem ofangreindar plöntur eru eins og fram kemur, sérstæðar er mikilvægt að mati Umhverfisstofnunar að heitavatnslögn verði lögð í þegar röskuð svæði ef þess er nokkur kostur. Í umhverfisskýrslu kemur fram að talið er að með vonduðu vinnulagi við framkvæmdina, notkun beltatækja og aðgerðum til að græða upp rasksvæði sé ólíklegt að neikvæð áhrif á gróður verði varanleg. Að mati Umhverfisstofnunar þarf að rökstyðja fullyrðingu um að neikvæð áhrif á gróður verði ekki varanleg og benda á rannsóknir fullyrðingunni til stuðnings, þar sem ljóst er að gróðursamfélögin á svæðinu eru afar viðkvæm og sérstæð og getur tekið langan tíma að endurheimta þau. Umhverfisstofnun bendir á að þar sem gróður er sérstæður, þá er hætt á að ef ekki tekst að græða aftur svæði hitaveitulagnar með staðbundnum gróðri þá verði neikvæð sjónræn áhrif af mislitri rönd eftir endilangri fjallshlíðinni. Umhverfisstofnun bendir á að svæði beitarhólfa er raskað og að ef lögn verður lögð eftir beitarhólfum þá skerðist gróður í hlíðum Snóks minna en ella. Einnig bendir stofnunin á að athuga mætti hvort mögulegt er að leggja heitavatnslögnina nær hesthúsum þar sem svæði eru þegar röskuð. Umhverfisstofnun telur mikilvægt að skoðað verði hvort lögnin geti legið meðfram veginum á lengri kafla en nú er áætlað.

Sjónræn áhrif

Umhverfisstofnun bendir á að ekki er fjallað um möguleg neikvæð sjónræn áhrif af framkvæmdinni í umhverfisskýrslu er fylgir tilkynningu.

Í framkvæmdalýsingu kemur fram að borholuhúsi verði haganlega komið fyrir í umhverfinu. Umhverfisstofnun tekur undir að mikilvægt er að þess sé gætt, en bendir á að ekki er nóg að framkvæmdunum séu haganlega fyrir komið, heldur er mikilvægt að mannvirkin sjálf falli vel að landi. Gæta þarf að þessu við hönnun og litaval samanber 35. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd en þar segir: „Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands.“

Varðandi gasskilju kemur fram í framkvæmdalýsingu að stálgeymir verði felldur inn í landslag hlíðarinnar þar sem hann mun standa, og að gengið verði frá rasksvæði og grætt upp með sáningu tegunda eins og grenndargróður gefur til kynna. Stofnunin bendir á að grenndargróður í Skarðdal er sérstæður og hefur þróast við ákveðnar aðstæður og gæti orðið erfitt að ná upp sams konar gróðursamfélögum. Ekki eru teikningar eða tillögur í meðfylgjandi gögnum um gasskilju og telur stofnunin erfitt að meta hver yrðu sjónræn áhrif

af stálgeyminum.

Í umhverfiskýrslunni kemur fram að á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði er ríkjandi mólendi með vot- og mýrlendisflákum. Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að votlendi raskist ekki við framkvæmdina, og ef slíkt er óumflýjanlegt skal sýna fram á endurheimt votlendis.

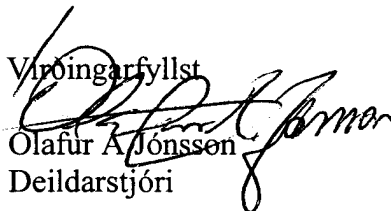
Niðurstaða

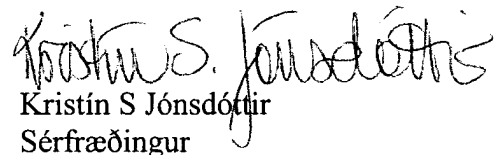
Skipulagsstofnun hefur sent inn til umsagnar Umhverfisstofnunar erindi um hvort og á hvaða forsendum framkvæmdin um lagningu heitavatnspípu ásamt gerð borholuhúss og gasskilju í Skarðsdal ásamt stjórnhúsi við núverandi hitaveitugeymi ofan Siglufjarðar sé matsskyld. Einnig verður lagður ljósleiðari og háspennustrengur með heitavatnspípunni.

Umhverfisstofnun telur að leggja megi hitaveitulögn að stærri hluta í þegar raskað svæði, þ.e. í eða við beitarhólf og meðfram vegi. Ef áætlanir takast um slíkt verða sjónræn áhrif ekki veruleg. Ef áætlanir um lagningu heitavatnslagnar verða ekki endurskoðaðar telur stofnunin að líkur séu á verulegum umhverfisáhrifum m.t.t. áhrifa á viðkvæman gróður og sjónrænna áhrifa af lagningu hitaveitulagnar í 50 metra hæð yfir sjávarmáli, eftir endilangri Snókshlíð.

Í framkvæmdalýsingu kemur fram að framkvæmdir eins og borholuhúsi og gasskilju verðir komið haganlega fyrir í umhverfi. Að mati Umhverfisstofnunar þyrfti að meta sjónræn áhrif af ofangreindum framkvæmdum ef áætlanir um útlit verða óbreyttar. Ef aftur á móti ofangreindar framkvæmdir verða hannaðar þannig að þær falli vel að sérstæðu svipmóti landsins í Skarðdal, þá telur Umhverfisstofnun sjónræn áhrif ekki verða veruleg.

Að mati Umhverfisstofnunar eru ekki líkur á að fyrirhuguð framkvæmd komi til með að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif að teknu tilliti til framangreindra athugasemda.

Virðingarfyllt

Olafur A. Jónsson
Deildarstjóri

Kristín S. Jónsdóttir
Sérfræðingur

Skipulagsstofnun